

Επικίνδυνα ασθένεια της αμπέλου: Η ΒΑΒΥ εισάγει μέτρα καραντίνας

Автор(и): Ραϑιτελνα ζαϑιτα
Дата: 16.03.2026 Брой: 3/2026

Ο Βουλγαρικός Φορέας Ασφάλειας Τροφίμων (BFSA) έχει θέσει υπό καραντίνα 20,66 εκτάρια σε μια περιοχή αμπελώνα στην περιοχή Βέλικο Τάρνοβο. Μια ζώνη προστασίας περίπου 140 εκταρίων έχει θεσπιστεί γύρω τους για διάστημα ενός έτους. Το μέτρο λήφθηκε λόγω της επικίνδυνης φυτοπλασματικής νόσου (*Grapevine flavescence dorée*) - του παθογόνου παράγοντα της χρυσής κίτρινης φθοράς της αμπέλου. Η παρουσία του παθογόνου επιβεβαιώθηκε μέσω μοριακών δοκιμών στο Κεντρικό Εργαστήριο Φυτοκαραντίνας του BFSA έπειτα από αναφορά από ερευνητικό ινστιτούτο και τον ιδιοκτήτη της φυτείας.

Η νόσος εξαπλώνεται μέσω μολυσμένου φυτευτικού υλικού και μέσω ενός φορέα (μεταφορέα) – της αμερικανικής κιγκλιδωτής τζιτζίκι της αμπέλου (*Scaphoideus titanus*), η οποία τρέφεται με χυμό αμπέλου και μπορεί να μεταδώσει το παθογόνο από μολυσμένα σε υγιή φυτά.

Έχει συσταθεί οργάνωση για την εξάλειψη του εντοπισμένου εστιακού κέντρου.

Κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους, θα πραγματοποιηθούν πλήρεις επιθεωρήσεις των φυτειών αμπέλου στην περιοχή, θα ληφθούν δείγματα, θα διεξαχθούν εργαστηριακές αναλύσεις και θα πραγματοποιηθεί παρακολούθηση για την παρουσία του φορέα της νόσου. Στόχος των μέτρων είναι ο έγκαιρος περιορισμός της νόσου και η προστασία του τομέα της αμπελουργίας στη χώρα.

Η νόσος θεωρείται μια από τις πιο επικίνδυνες για την αμπέλου στην Ευρώπη. Μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των αποδόσεων έως και 50 τοις εκατό και στη σταδιακή ξήρανση των αμπελόφυτων. Λόγω του υψηλού κινδύνου μόλυνσης, το φυτόπλασμα κατατάσσεται ως οργανισμός καραντίνας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και υπόκειται σε αυστηρό φυτοϋγειονομικό έλεγχο.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μέτρων για την Πρόληψη της Εξάπλωσης και τον Έλεγχο Επιβλαβών Οργανισμών στην Αμπέλου (γένος *Vitis*) δίνει ιδιαίτερη προσοχή στους «φορείς» - οργανισμούς που μεταδίδουν και εξαπλώνουν παθογόνους οργανισμούς φυτικών νόσων (ικούς, φυτοπλασματικούς), όπως η αμερικανική κιγκλιδωτή τζιτζίκι της αμπέλου (*Scaphoideus titanus*), φορέας του φυτοπλάσματος *Flavescence dorée*-PHYP64, του παθογόνου παράγοντα της χρυσής κίτρινης φθοράς της αμπέλου. Το φυτόπλασμα περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II της Εκτελεστικής Κανονιστικής Πράξης (ΕΕ) 2019/2072, στον «Κατάλογο των οργανισμών καραντίνας της Ένωσης και των αντίστοιχων κωδικών τους»· Μέρος Β – «Οργανισμοί που είναι γνωστό ότι υπάρχουν στην επικράτεια της Ένωσης». Η αμερικανική κιγκλιδωτή τζιτζίκι της αμπέλου, ο φορέας του φυτοπλάσματος, έχει εδραιωθεί στην επικράτεια της Βουλγαρίας. Μερικές ευρωπαϊκές χώρες (Γαλλία) ήδη εφαρμόζουν προγράμματα για υποχρεωτική εντομοκτόνη επεξεργασία ή υγειονομική εκρίζωση αμπελώνων, με στόχο τον περιορισμό της εξάπλωσης της χρυσής κίτρινης φθοράς της αμπέλου (φυτόπλασμα *Flavescence dorée*).

Αμερικανική κιγκλιδωτή τζιτζίκι της αμπέλου (*Scaphoideus titanus*) - ενήλικο

Οι νύμφες και τα ενήλικα άτομα της αμερικανικής κιγκλιδωτής τζιτζίκι της αμπέλου (*Scaphoideus titanus*) αποκτούν το φυτόπλασμα *Flavescence dorée* ενώ τρέφονται στα φύλλα μολυσμένων φυτών. Η λανθάνουσα περίοδος μετά την απόκτηση είναι 4-5 εβδομάδες, μετά τις οποίες η τζιτζίκι μεταδίδει το *Flavescence dorée* για το υπόλοιπο της ζωής της. Το είδος αναπτύσσει μία γενιά ανά έτος και διαχειμάζει ως αυγό στους βλαστούς. Οι νύμφες εκκολάπτονται τον Απρίλιο. Τρέφονται (ρουφούν χυμό) από τα φύλλα και τις νέες πράσινες άκρες των βλαστών.

Τα ενήλικα εμφανίζονται τον Ιούλιο. Η ζευγαρώματα συμβαίνουν τον Αύγουστο και η ωτοκία στους βλαστούς λαμβάνει χώρα τον Σεπτέμβριο.

Από τις αρχές Μαΐου έως το τέλος Ιουνίου (ανάλογα με τις μετεωρολογικές συνθήκες), διεξάγονται επιθεωρήσεις στις φυτείες αμπέλων για αναζήτηση προνυμφών του *Scaphoideus titanus*. Είναι άπτερα και πηδούν. Τα αποβλημένα δέρματα προνυμφών μπορούν να βρεθούν στο κάτω μέρος των φύλλων. Κατά την επιθεώρηση χρησιμοποιείται μεγεθυντικός φακός.

Περίοδος τοποθέτησης κίτρινων κολλητικών παγίδων - από τις αρχές Ιουλίου έως το τέλος Σεπτεμβρίου. Οι παγίδες τοποθετούνται και ελέγχονται σε βάση διβδομάδας, δηλαδή σε διάστημα

τριών μηνών γίνονται έξι γύροι τοποθέτησης και ελέγχου.

Επιλεγμένη φωτογραφία και πληροφορίες: BFSA

Περισσότερα για το θέμα:

**Το Εθνικό Πρόγραμμα Μέτρων για την Πρόληψη της Εξάπλωσης και τον Έλεγχο
Επιβλαβών Οργανισμών στην Αμπέλου (γένος Vitis) - ένας σημαντικός οδηγός για
όλους τους αμπελουργούς και τους ειδικούς αγρονόμους**